

تضمینی هست با اجرای دوبند دیگر مطالبات FATF تحریم‌ها کم شود و افزایش پیدا نکند، ناظر بر واقعیات عبرت آموز گفتند: هیچ تضمینی وجود ندارد! در ادامه این مطلب آمده است: «از نظر کشورهای غربی، فعالیت‌هایی که برای دور زدن تحریم‌ها انجام می‌دهد، مصداق پولشویی محسوب می‌شود و برخی نهادها و گروه‌هایی که در تأمین امنیت کشور نقش کلیدی دارند - مانند سپاه پاسداران و گروه‌های مقاومت منطقه - جزو گروه‌های تروریستی محسوب می‌گردند. در صورت پذیرش این استانداردها، جمهوری اسلامی موظف است از ارائه خدمات مالی به نهادها و افرادی که از نظر FATF یا کشورهای دیگر مصداق تروریسم شناخته می‌شوند، خودداری کند. این اقدام باعث می‌شود نهادهای امنیتی کشور از داخل تحریم شوند (خودتحریمی) و بدهی است که کاهش توان نهادهای امنیتی و نظامی، باعث به خطر افتادن امنیت کشور می‌گردد.» و به فاصله یک روز بار دیگر در مطلبی به این موضوع اشاره کرده و نوشته است: «حالا درست وسط بزرگ‌ترین نبرد بین حق و باطل - که به اعتقاد بسیاری قرار است سرنوشت خیلی چیزها از جمله سرنوشت منطقه را تعیین کند - عده‌ای مجدداً بحث FATF (گروه ویژه اقدام مالی) را به میان کشیده‌اند و این موضوع چند روزی است، از دهان و قلم‌شان نمی‌افتد. برخی حتی نوشته‌اند، بدون آن، «وفاق ملی» شکل نخواهد گرفت! آن‌ها مدام می‌گویند، باید این «مسئله» را حل کرد تا بسیاری از مشکلات اقتصادی - و حتی غیراقتصادی - کشور مرتفع گردد. از آن‌سو یکی از مهم‌ترین دلایل مخالفت FATF این است که تعریفی که «گروه ویژه اقدام مالی» از تروریسم دارد، با تعریفی که ما از تروریسم داریم، تفاوت دارد.

طبق تعریف آن‌ها، سپاه پاسداران خودمان، حزب‌الله لبنان و مبارزان فلسطینی تروریست هستند! ضمن اینکه آمریکا و رژیم صهیونیستی نیز نفوذ شدیدی در این گروه ویژه دارند. در حالی که «مارشال بیلنگرلی»، رئیس وقت FATF در جلسه استماع کمیته امور خارجی مجلس نمایندگان آمریکا صراحتاً اعتراف کرده است که «برای مقابله با ایران همکاری نزدیکی با اسرائیل و عربستان داریم.» و «ماتیو لویت» مدیر برنامه مقابله با تروریسم و جاسوسی در «مؤسسه واشنگتن در امور خاور نزدیک» نیز چندی پیش تأکید کرد: «نظارت‌های FATF بر فعالیت‌های بین‌المللی ایران باید افزایش یابد. یکی از روش‌های تضعیف گروه‌های نیابتی ایران [محور مقاومت] و قدرت‌افزایی جنگ‌های نیابتی، گسترش نظارت بر فعالیت‌های بانکی ایران است.» حالا کمی به این چند خط و موضوع این یادداشت فکر کنید. آیا به میان کشیدن مبحث منسوخ و خطرناک FATF که در دولت آقای روحانی ۲۹ خواسته از ۴۱ خواسته آن به اجرا گذاشته شده و تبعات خسارت‌بار آن هنوز حس می‌شود، وسط یک جنگ بزرگ، ترکیبی و سرنوشت‌ساز، اتفاقی است؟! عده‌ای در ایران - یا از سرب‌خیزی یا هر دلیل دیگری - تلاش‌های مشکوکی را برای احیای این مسئله کرده آغاز کرده‌اند که هدف اول و آخر آن - چه بدانند و چه ندانند - تضعیف محور مقاومت وسط جنگ است. خدمت به رژیم صهیونیستی، از این واضح‌تر؟! در همین اثنا سایر مخالفان آن نیز به تلاش دولت واکنش نشان دادند مثلاً غلامرضا مصباحی‌مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام اخیراً در گفت‌وگویی با اشاره به توقف بررسی پذیرش دو توصیه باقی‌مانده FATF در مجمع گفت: «موضوع FATF در مجمع متوقف است و این توقف بررسی‌ها مربوط به امروز نیست.» با اینکه برخی رسانه‌ها به اشتباه موضوع «الحاق ایران» به گروه ویژه اقدام مالی علیه پولشویی را مطرح کرده‌اند اما نکته اینجاست که جمهوری اسلامی ایران، ۳۹ توصیه از ۴۱ توصیه این گروه را به اجرا درآورده و موضوع الحاق، گمراه‌کننده و ناقص است. دلیل نپذیرفتن دو توصیه باقی‌مانده نیز به‌زعم کارشناسان این است که پذیرش این دو توصیه، موجب تحریم داخلی کشور می‌شود و جلوی بسیاری از مراودات مالی ایران را می‌گیرد. مضاف بر این، طرح موضوع ارسال نامه به مجمع، عوارضی برای اقتصاد و فضای سیاسی کشور به دنبال خواهد

داشت. در شرایطی که دولت قصد دارد اقتصاد کشور را سامان دهد، موضوع FATF چندان محلی از اعراب ندارد و طرح آن، تأثیرات سوء زیادی بر بازار به جای می‌گذارد. مسائلی مانند FATF گذشته قابل مطالعه‌ای دارد که باید همه این مسائل را بدانند. در حال حاضر در فصل انتخابات نیستیم که بخواهیم رای جمع کنیم؛ بنابراین باید با چنین پدیده‌هایی، سنجیده‌تر، دقیق‌تر و براساس مستندات دقیق‌تر، برخورد کنیم. اطلاعات کامل پرونده FATF موجود است و باید بررسی شود و اگر بخواهیم از FATF به صورت تبلیغاتی استفاده کنیم کار بسیار اشتباهی است.» با مصطفی میرسلیم، دیگر عضو مجمع با بیان اینکه نامه‌ای از سوی دولت به مجمع ارسال نشده در پاسخ به این پرسش که آیا مواضع اعضای مجمع نسبت به این لایحه تغییر کرده و یا امکان تغییر موضع آنها وجود دارد یا خیر؟ بیان کرد: «نکته اصلی در پیوستن دولت به گروه مالی اقدام ویژه، ضرورت رفع تحریم‌های ظالمانه تحمیلی علیه جمهوری اسلامی است؛ جمهوری اسلامی به لحاظ داخلی قوانین مستحکمی در زمینه ممانعت از هرگونه پشتیبانی مالی از تروریسم و جلوگیری از پولشویی به تصویب رسانده و به آن متعهد است؛ اما آمریکا و اذنیابش درصددند از طریق سازمان‌ها و تشکیلاتی نظیر گروه بین‌دولتی اقدام مالی، از هرگونه حمایت از نهضت‌های آزادی‌بخش، با تروریست خواندن آنها، جلوگیری و بساط ظلم و تعدی خود را در عالم پهن نگه‌دارند. ما در تعریف مصادیق گروه یا سازمان یا اقدام تروریستی با آمریکا و دنباله‌روهایش اختلاف‌نظر حقیقی داریم. ما اسرائیل و نسل‌کشی‌های هفتادساله صهیونیست‌ها را مصداق بارز تروریسم و پشتیبانی آمریکا و غربی‌ها را از اسرائیل خون‌آشام، نمونه تمام‌عیار حمایت از تروریسم می‌دانیم از جمله اقدامات یک‌ساله اخیر آمریکا در ارسال اسلحه و مهمات به اسرائیل برای سرکوب حق‌طلبان فلسطینی مظلوم غزه و آنها با کمال جسارت، سپاه پاسداران و جبهه مقاومت را تروریست نامیده و مرتباً بر تعداد و انواع تحریم‌های ظالمانه خود علیه ما افزوده‌اند. به نظر نمی‌رسد تا موقعی که آنها در موضع خصومت آشکار خود باقی باشند به نتیجه جدیدی بتوان دست یافت. همه معتقدند که نپیوستن به گروه مالی اقدام مشترک خسارتی برای ما دارد ولی پیوستن به آن، بدون رفع تحریم‌ها، ضررهای بیشتری دارد و طبیعی است که بین بد و بدتر نباید بدتر را برگزید.»

▼ ادعای مجلسی‌ها

همزمان با این اظهارنظرها و تأکیدات بر عدم تغییر نظر مجمع نمایندگان مجلس هم موضوع منقضی شدن بررسی مصوبه مجلس دهم در این زمینه در مجمع مطرح کردند؛ چنانچه علیرضا سلیمی، سخنگوی هیئت‌رئیس‌مجلس، اعلام کرد: «با توجه به اینکه زمان بررسی لویحی مانند پالرمو و سی‌اف‌تی به اتمام رسیده، این لویحی باید به مجلس ارسال و از طریق مجلس بررسی شوند. بنابراین می‌توان گفت با توجه به اینکه پیوستن به FATF تصمیمی نیست که تنها توسط دولت گرفته شود، دستیابی به چنین توافقی نیازمند همکاری نهادهای مختلف قانون‌گذاری و اجرایی است.» و روز گذشته نیز ابوترابی بار دیگر آن را به میان آورد. البته درباره پایان زمان بررسی لویحی در مجمع، مباحث گوناگونی مطرح شده است؛ پیشتر محمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه باز زمانی برای رسیدگی به طرح‌ها و لویحی‌های رسالی به مجمع وجود ندارد، تأکید کرده بود: «در مورد دو لایحه پالرمو و CFT هم با توجه به مهلت چهارماهه FATF بنا است موضوع قبل از آن تعیین تکلیف شود اما اینکه باز زمانی طبق آیین‌نامه برای مجمع تعیین شده باشد این طور نیست.» و علی‌تقی‌زاده، حقوق‌دان قانون اساسی و نماینده مجلس ششم در گفت‌وگو با هم‌میهن‌ها در این باره می‌گوید: «اصل ۱۱۲ قانون اساسی بازده زمانی خاصی برای مجمع تشخیص مصلحت نظام برای رسیدگی به موضوعات و حل اختلافات قرار نداده است. دولت می‌تواند این مصوبه مجلس را در مجمع تشخیص مصلحت نظام پیگیری کند. البته تغییراتی در آیین‌نامه مجمع انجام گرفته که اگر عطف به ماسبق شود می‌تواند محدودیت‌هایی برای پیگیری مجدد ایجاد کند.» چنانچه در اصل ۱۱۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده است که «مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تشخیص مصلحت در مواردی که مصوبه مجلس شورای اسلامی را شورای نگهبان خلاف موازین شرع یا قانون اساسی بداند و مجلس با در نظر گرفتن مصلحت نظام نظر شورای نگهبان را تأمین نکند و مشاوره در اموری که رهبری به آن ارجاع می‌دهد و سایر وظایفی که در این قانون ذکر شده است به دستور رهبری تشکیل می‌شود. اعضاء ثابت و متغیر این مجمع را مقام رهبری تعیین می‌نماید. مقررات مربوط به مجمع توسط خود اعضاء تهیه و تصویب و به تأیید مقام رهبری خواهد رسید.» البته او به آیین‌نامه داخلی مجمع نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: «محدودیت‌ها را باید بر اساس آن بررسی کرد.» موضوعی که می‌تواند بحث‌ها را گسترش دهد و پایه اصلی قرار بگیرد همین آیین‌نامه داخلی مجمع است که پیش از آیین‌نامه فعلی که مصوب مردادماه ۱۴۰۲ است؛ شرایط را دوگانه می‌کند. در آیین‌نامه پیشین در این زمینه محدودیتی برای طرح شدن دوباره موضوعات در مجمع با گذشت زمان مطرح نکرده بود و در ماده ۲۵ آمده بود که «رئیس‌جمهور نیز می‌تواند رسیدگی مصوبه را از مجمع بخواهد. رئیس مجمع هم در مواردی که لازم بداند مصوبه مورد تعارض را در دستور مجمع قرار می‌دهد.» اما در این آیین‌نامه جدید که سال گذشته مصوب شد محدودیت‌هایی وجود دارد. در ماده ۳۱ آن آمده است: «مهلت اظهارنظر مجمع در خصوص

مصوبات مجلس که نظر شورای نگهبان را تأمین نکرده است، حداکثر سه ماه است. در صورتی که رسیدگی به مصوبه مجلس نیاز به مهلت بیشتری داشته باشد، بنا به پیشنهاد کمیسیون ذریبط و تأیید رئیس مجمع مهلت مذکور تا سه ماه تمدید می‌شود. تبصره: ۱ در مواردی که محدودیت زمانی وجود دارد مانند مصوباتی که با قید دو یا سه فوریت در مجلس به تصویب رسیده است و مصوبات مربوط به بودجه، حداکثر طی یک ماه اظهارنظر می‌گردد. تبصره: ۲ در صورتی که تا پایان مدت‌های فوق، نظر مصلحتی مجمع ابلاغ نشود، نظر شورای نگهبان محکم خواهد بود.»

بر همین اساس درباره نظر مجمع و پیگیری دولت از طریق مجمع باید دید که آیین‌نامه فعلی عطف بامسابق می‌شود یا این موضوع به موارد اختلافی پس از تغییر آیین‌نامه باز می‌گردد. اگر به موارد اختلافی پیش از این نیز تعمیم داده شود؛ بررسی «پالرمو» یا «الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با جرائم سازمان‌یافته فراملی» نیز در تاریخ ۱۷ مهر ۹۸ از دستور کار مجمع تشخیص مصلحت نظام خارج شده بود. همچنین دو لایحه دیگر ذیل «افای‌تی‌اف» یعنی «لایحه اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم» و «لایحه اصلاح قانون مبارزه با پولشویی» به ترتیب در روزهای ۱۷ مرداد ۹۷ و ۱۵ دی ۹۷ با تصویب مجلس و تأیید شورای نگهبان، به قانون تبدیل شده بود. بنابراین «سی‌اف‌تی» یا «الحاق ایران به کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم» آخرین لایحه ذیل «افای‌تی‌اف» بود که از سوی شورای نگهبان مردود اعلام شده است و به عنوان لایحه اختلافی میان مجلس و شورای نگهبان به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شده بود. حال در صورت پذیرش براساس همین آیین‌نامه اخیر منطبق با ماده ۲۵ آن این موضوع در پی درخواست دولت می‌تواند از سوی رهبری برای بررسی مجدد در مجمع مطرح شود.

▼ ایران و هشدارهای FATF

اولین هشدار افای‌تی‌اف به ایران در سال ۱۳۸۶ داده شد؛ در سالی که مجلس هفتم، قانون پولشویی را تصویب و توسط شورای نگهبان نیز تأیید شد. از این سال تا سال ۱۳۸۸، ایران در مجموع ۵ هشدار از FATF دریافت کرده بود و در نهایت در سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹ میلادی) نام ایران برای اولین بار در موضوعات مرتبط با FATF مطرح شد. پس از آن دولت دهم در سال ۱۳۹۰ لایحه مبارزه تأمین مالی تروریسم را به مجلس ارائه کرد و این لایحه در مجلس به تصویب رسید اما در نهایت توسط شورای نگهبان رد شد. در واقع نخستین تلاش‌ها برای پیوستن به این گروه، در دولت احمدی‌نژاد مطرح شد، اما در آن زمان، کمتر کسی سخنی از آن به میان می‌آورد. آن‌گونه که به نظر می‌رسد در دوران احمدی‌نژاد این موضوع بی‌سروصدا و به صورت محرمانه در حال پیگیری بود؛ موضوعی که پس از پایان دوران ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد بر سر زبان‌ها افتاد. قاسم میرزایی‌نیکو، نماینده سابق مجلس در مصاحبه‌ای گفته بود: «در دوران قبل افرادی همچون جلیلی و احمدی‌نژاد و دیگران در حوزه FATF کاری می‌کردند و آن را در برنامه خود داشتند و تلاش می‌کردند مصوب شود.» سعید جلیلی، دبیر وقت شورای‌عالی امنیت ملی در آن زمان خواستار پیوستن ایران به این گروه مالی شد و در سال ۱۳۹۰ در نامه‌ای پیوستن به FATF را ضروری اعلام کرد. پس از آن جلیلی با روی کار آمدن دولت حسن روحانی به مخالف این تصمیم تبدیل شد و البته این تغییر موضع را در چهره‌هایی مانند احمدی‌نژاد نیز شاهد بودیم. به نظر می‌رسد صادق آملی‌لاجرجانی، احمد جنتی، محسن رضایی، محمدباقر قالیباف، حسین مظفر، غلامرضا مصباحی‌مقدم، احمد وحیدی، پرویز داوودی و سعید جلیلی، ۹ مخالف FATF در مجمع تشخیص مصلحت نظام بوده‌اند که اظهارنظرهای اخیر تغییر موضعی در آنها نشان نمی‌دهد اما در نهایت بازگشت آن به مجمع و تلاش دولت برای اقناع‌سازی شاید تغییری به بار آورد.

در سه سال دولت ابراهیم رئیسی تأکید ویژه بر آن بود که دولت قصدی برای چنین تصمیمی ندارد و پیگیر آن هم نخواهد شد و حالا بار دیگر دولتی روی کار آمده که نگاهش رفع موانع برای ارتباط با جهان است و مردم این بار دیگر با اطلاع از عقبه این افراد و با توضیحات صریح پزشکیان در جایگاه کاندیدای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری در این زمینه به او رای دادند.

در این بزنگاه که بار دیگر مسائل این چنین دوقطبی موافق و مخالف را تشکیل می‌دهد سوال متبادر شده به ذهن بسیاری از ما می‌تواند این باشد که اگر مردم بخواهند برخی مسائل در سطح کلان را پیگیری کنند؛ چگونه باید عمل کنند؟ طبیعتاً تغییر در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات در جوامع دموکراتیک با انتخابات و تعیین گزینه اصلاح‌گر امکان‌پذیر است اما حالا در کشور شاهد آن هستیم با وجود بودن بال جمهوری و سخن رهبر فقید انقلاب بر «میزان رای مردم است» و سخنان رهبری در «حق تعیین سرنوشت» حالا در موضوعات مختلف با وجود خواست مردم و رای مردم به تغییر و اصلاح، جریان تندرو مقابل در تلاش است مانع برنامه‌های اصلاحی شود و عملاً این تلاش‌ها را با برچسب «خدمت‌کردن به اسرائیل» و «ناکارآمدسازی حکومت» خنثی و حیثیتی کند. به عبارتی آنها با سیاسی کردن FATF که از نظر کارشناسان حاضر در دولت پیوستن به آن اشتباه نیست، در تلاشند این موضوع را هم به جمع تابلوهای موجود در حاکمیت اضافه کنند و احتمالاً با این پیش‌فرض راه‌های ارتباطی با جهان را کمتر از آنچه هست، بکنند.

شاخص ماندگاری مدیران رضایت مردم است

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در آیین رونمایی از ششمین محموله الواح هخامنشی در موزه ملی ایران با اشاره به اینکه ایران ماملو از سرمایه‌های فرهنگی، علمی و هنری است، گفت: «این ریشه محکمی که در فرهنگ و حکومت‌داری و سیاست و غیره داریم به ما یک درسی می‌دهد.» وی با بیان اینکه شاخص اینکه مدیری می‌تواند بماند یا نه، رضایت مردم است، یادآور شد: «ما به عنوان مسئولین مملکت، برای ماندن یا نماندن، یک شاخص بیشتر نباید داشته باشیم و آن هم این است که خدمتگذار مردم می‌شویم یا نمی‌شویم.» پزشکیان تأکید کرد: «براساس اعتقادمان حرف می‌زنیم و صحبت‌هایم فقط برای رای جمع کردن نبود که شعار بدهیم و بعد بیاییم برای خودمان حکومت کنیم. هر کاری از دست‌مان برآید برای اینکه بتوانیم کشورمان را به جایگاهی که باید برسانیم کوتاهی نخواهیم کرد.»

اجازه تجاوز به کشور را نمی‌دهیم

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس دوازدهم درباره میزان آمادگی دستگاه‌های اجرایی و نظامی کشور در برابر تحولات امنیتی منطقه گفت: «رسالت همه ما در جمهوری اسلامی برقراری امنیت پایدار است. از ابتدای انقلاب اسلامی تا امروز توانسته‌ایم با همین قدرت، این وظیفه اولیه و مهم و اساسی را تحت هر شرایطی داشته باشیم؛ چه در زمان مقابله با گروه‌های ملحدی مثل منافقان و چه در جنگی با رژیم بعثی و صدام و چه حادثه‌های دیگر.» رئیس مجلس تأکید کرد: «البته ما همیشه این را گفته‌ایم که هیچ وقت قصد کشورگشایی نداریم و دنبال این نیستیم که در جایی ناامنی ایجاد کنیم ولی قدرت بازدارندگی ما به گونه‌ای است که حتماً اجازه تجاوز به کشور را نمی‌دهیم. اگر هم کسی این جرأت را پیدا کند، همه پاسخ ما به آن را در دو عملیات وعده صادق ۱ و ۲ دیدند.»

چرا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی سکوت کرده است؟

احمد زیدآبادی، فعال سیاسی و روزنامه‌نگار با انتشار مطلبی با عنوان «حمله به تأسیسات اتمی؟» در کانال تلگرامی خود نوشت: «فتالی بنست از رهبران تندرو اسرائیل که در دوران کوتاه نخست‌وزیری‌اش دستور تمرین جدی برای حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران را صادر کرده بود، اکنون بر انجام این حمله اصرار دارد و بر این باور است که دیگر چنین فرصتی برای «تابودی تأسیسات هسته‌ای ایران» پیش نخواهد آمد.» وی ادامه داد: «در حال حاضر او تنها سیاستمدار اسرائیلی است که طبق نظرسنجی‌ها، محبوبیتی بیشتر از نتانیاهو برای تصدی پست نخست‌وزیری دارد. چیزی که خیلی عجیب به نظر می‌رسد سکوت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در برابر تهدید اسرائیل به حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران است.» زیدآبادی اضافه کرد: «آیا از نظر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران خطر نشست‌تشفعات را به همراه ندارد؟ اگر ندارد چگونه؟ و اگر دارد چطور در برابر احتمال وقوع چنین فاجعه مهیب و دهشت‌آوری علیه مردم و سرزمین ایران سکوت کرده است؟»